

Glossary

High School Level

Chemistry Glossary

English / Polish

Translation of Chemistry terms based on the Coursework for Chemistry Grades 9 to 12.

Word-for-word glossaries are used for testing accommodations for ELL/LEP students

---

Last Updated: 08/13/09

THE UNIVERSITY OF THE STATE OF NEW YORK

Regents of the University

MERRYL H. TISCH, <i>Chancellor</i> , B.A., M.A., Ed.D.	New York
MILTON L. COFIELD, <i>Vice Chancellor</i> , B.S., M.B.A., Ph.D.	Rochester
ROBERT M. BENNETT, <i>Chancellor Emeritus</i> , B.A., M.S.	Tonawanda
SAUL B. COHEN, B.A., M.A., Ph.D.....	New Rochelle
JAMES C. DAWSON, A.A., B.A., M.S., Ph.D.	Plattsburgh
ANTHONY S. BOTTAR, B.A., J.D.	Syracuse
GERALDINE D. CHAPEY, B.A., M.A., Ed.D.	Belle Harbor
HARRY PHILLIPS, 3rd, B.A., M.S.F.S.	Hartsdale
JOSEPH E. BOWMAN, JR., B.A., M.L.S., M.A., M.Ed., Ed.D.....	Albany
JAMES R. TALLON, JR., B.A., M.A.	Binghamton
ROGER TILLES, B.A., J.D.	Great Neck
KAREN BROOKS HOPKINS, B.A., M.F.A.....	Brooklyn
CHARLES R. BENDIT, B.A.	Manhattan
BETTY A. ROSA, B.A., M.S. in Ed., M.S. in Ed., M.Ed., Ed.D.....	Bronx
LESTER W. YOUNG, JR., B.S., M.S., Ed. D.	Oakland Gardens
CHRISTINE D. CEA, B.A., M.A., Ph.D.	Staten Island
WADE S. NORWOOD, B.A.	Rochester

Interim President of the University and Commissioner of Education

CAROLE F. HUXLEY

Senior Deputy Commissioner of Education, P-16

JOHANNA DUNCAN-POITIER

Associate Commissioner for Curriculum and Instructional Support

JEAN STEVENS

Coordinator, Office of Bilingual Education and Foreign language Studies

PEDRO J. RUIZ

Acknowledgements:

The New York State Education Department Glossaries for English Language Learners were reviewed and updated during the 2008-2009 school year. We would like to thank in these efforts the New York State Education Department Language BETACs (Spanish, Asian and Haitian Bilingual Education Technical Assistance Centers), the NYS Office of Curriculum, Instruction and Instructional Technology; the New York City Department of Education Office of English Language Learners, and the NYC Department of Education Translation and Interpretation Unit.

The State Education Department does not discriminate on the basis of age, color, religion, creed, disability, marital status, veteran status, national origin, race, gender, genetic predisposition or carrier status, or sexual orientation in its educational programs, services and activities. Portions of this publication can be made available in a variety of formats, including brail, large print or audio tape, upon request. Inquiries concerning this policy of nondiscrimination should be directed to the Department's Office for Diversity, Ethics, and Access, Room 530, Education Building, Albany, NY 12234.

A

absolute alcohol: alkohol absolutny
absolute temperature scale: skala temperatury absolutnej
absolute zero: zero absolutne
absorbency: pochłanianie
absorption: pochłanianie
absorption coefficient: współczynnik pochłaniania
absorption plant: ptaszczyzna pochłaniania
absorption tube: tuba do pochłaniania
absorptivity: stopień pochłaniania
accelerated filtration: filtracja akcelerowana
acceleration agent: czynnik akceleracji
accelerator: akcelerator
accelofilter: akcelofiltr
acceptor: przyjmujący
accuracy: dokładność
acetaldehyde: acetaldehyd
acetone: acetone
acetylene: acetylen
acetylene series: serie acetylenowe
acid: kwas
acidic: kwasowy
acid anhydride: kwas bezwodnikowy
acid-base indicator: wskaźnik kwasu-zasady
acid-base neutralization: neutralizacja kwasem i zasada
acid-base titration: badanie steżenia kwasu-zasady
acid radical: pierwiastek kwasowy
acid rain: kwasny deszcz
acid salt: sol kwasowa
acid treating: podziałanie kwasem
acidic titrant: kwasny stezacz
acidification: zakwaszanie
acidimeter: kwasomierz
acidity: kwasowość
action: reakcja
actinide series: serie aktynowe
actinium: aktyn
actinochemistry: aktyno chemia
activated complex: nietrwaty związek
activated support: wzmocnienie aktywacji
activated water: woda aktywowana
activation: aktywowanie
activation energy: energia aktywacji
activator: aktywator
active centres: centra aktywne
activity: aktywność
activity series: serie aktywności
addition agent: czynnik dodawania
addition polymer: polimer polaczony
adhesive: adhezywny
adiabatic calorimeter: kalorymetr adiabatyczny

adiabatic flame temperature: adiabatyczna temperatura
adion: dodatek
adsorbate: adsorbent
adsorbent: adsorbent
adsorption: adsorpcja
adsorption isobar: izobara adsorpcji
adsorption isotherm: izoterma adsorpcji
agent: czynnik
air pressure: ciśnienie powietrza
alcohol: alkohol
aldehyde: aldehyd
alicyclic hydrocarbons: węglowodory alicykliczne
aliphatic hydrocarbons: węglowodory alifatyczne
alkalescence: zasadowość
alkali: zasadowy
alkali metal: metal alkaliczny
alkane: węglowodor
alkane derivative: grupa węglowodorowa
alkaline: zasadowy
alkaline earth metal: zasadowy ziemny metal
alkene: węglowodor
alkyl group: grupa węglowodorowa
alkyne: węglowodor
allene: alen
allotrope: alotrop
allotropy: alotropia
alloy: stop
alpha emission: emisja alfa
alpha particle: cząsteczka alfa
alternating current: alternatywny prąd
alum: alun
alumina: tlenek aluminium
aluminate: aluminian
aluminum: aluminium
amalgam: amalgamat
amino acid: aminokwas
ammonia: amoniak
ammonia liquor: likier amoniakalny
ammonification: amoniakowanie
ammonium: amon
amperometry: amperometria
amphiprotic: amfoprotyczny
amphoteric: amfoteryczny
amphoterism: amfoteryzm
analysis: analiza
analyst: analizator
analytical balance: balans analityczny
analytical chemistry: chemia analityczna
analytical reagent: analityczny reaktant
anhydride: bezwodnik
angle: kąt
angstrom: angstrom
anhydrous: bezwodny

anion: anion
anode: anoda
antacid: odkwaszacz
antienzyme: antyenzym
antichlor: antychlor
antifebrin: antyfebryn
antifoaming agent: czynnik odpieniający
antifreeze: przeciwzamarzacz
antimatter: antymateria
antimony: antymon
antioxidant: antyutleniacz
antiseptic: antyseptyczny
aqua: woda
aqua regia: woda regia
aqueous: roztwór wodny
argon: argon
aromatic: aromatyczny
arsenic: arsenik
arsenic trioxide: tlenek arseniku
arsenical: arseniczny
arsenide: arsenian
artificial radioactivity: sztuczna radioaktywność
assistant: asystent
association: związek
atmosphere: atmosfera
atmospheric pressure: ciśnienie atmosferyczne
atom: atom
atomic absorption spectrometry: spektrum
atomowej absorpcji
atomic bond: wiązanie atomowe
atomic mass: masa atomowa
atomic mass unit: jednostka masy atomowej
atomic pile: stos atomowy
atomic radius: promień atomowy
atomic weight: ciężar atomowy
attraction: przyciąganie
Avogadro's number: stała Avogadra
azeotropic: azeotropiczny

B

baking powder: proszek do pieczenia
baking soda: soda do pieczenia
balance: równowaga
balanced equation: równanie równowagi
barium: bar
barium carbonate: węglan bary
barium chloride: chlorek bary
barium nitrate: azotan bary
barium sulfate: fosforan bary
barometer: barometr
barometric pressure: ciśnienie barometry
base: zasada
basic anhydride: zasadowy bezwodnik
battery: bateria

bauxite: boksyt
beaker: zlewka
beneficiation: użyteczność
benzaldehyde: aldehyd benzenowy
benzene ring: pierścien benzenowy
benzene series: seria benzenowe
benzenesulfonic acid: kwas benzenosiarkowy
benzenoid: benzenoid
benzidine: benzydyna
benzoic acid: kwas benzoowy
benzil alcohol: alkohol benzylowy
berkelium: berkel
beryllium: berylium
beta particle: cząsteczka beta
binary compound: związek dwuskładnikowy
binder: wiązanie
binding energy: energia połączenia
biochemical: biochemiczny
bismuth: bismut
bleach: wybielacz
blowing agent: czynnik podmuchu
boiler scale: skala bojlera
boiling: wrzący
boiling point elevation: poziom punkty
wrzenia
bond: wiązania
bond angle: kąt wiązania
bond energy: energia wiązania
bonding: połączenie
borax: boraks
boric acid: kwas borny
borofluoride: fluorek boru
boron: bor
boron carbide: węglik boru
boron hydride: wodorek boru
boron nitride: azotek boru
borosilicate: krzemian boru
bottle: butla
Boyle's law: prawo Boyla
brake fluid: płyn hamulcowy
branch-chain: łańcuch gałęziowy
brass: brąz
brazing: mosiężny
breeder reactor: reaktor
reprodukcyjny
bright-line spectrum: spektrum jasnej linii
brine: zakwas
bromine: brom
bronze: brąz
buffer: bufor
Bunsen burner: palnik Bunsena
burette: menzurka
burning: spalanie
butane: butan

butanedid: butanediol
butanol: butanol
buten: buten
butyl: butyl
butyl alcohol: alkohol butylowy
butyl rubber: guma butylowa
butyric acid: kwas butyryczny

C

cadmium: kadm
calcination: kalcynacja
calcite: kalcyt
calcium: wapn
calcium carbide: węglik wapnia
calcium carbonate: węglan wapnia
calcium chloride: chlorek wapnia
calcium hydroxide: wodorotlenek wapnia
calcium hypochlorite: chloryn wapnia
calcium oxide: tlenek wapnia
calcium phosphate: fosforan wapnia
calcium sulfate: siarczan wapnia
californium: kaliforn
calomel: tlenek rtęci
calorie: kaloria
calorimeter: kalorymetr
calorimetry: kalorymetria
camphor: kamfora
capacity: pojemność
carbene: karbon
carbide: karbid
carbocyclic: węglocykliczny
carbohydrate: węglowodan
carbolic acid: kwas węglowy
carbon: węgiel
carbon black: czarny węgiel
carbon cycle: cykl węglowy
carbon dioxide: dwutlenek węgla
carbon disulfide: dwusiarczek węgla
carbon monoxide: tlenek węgla
carbon tetrachloride: trojchlorek węgla
carbonate: węglan
carbonic acid: kwas węglowy
carbonide: węglan, węglik
carboxyl: karboksyl
carboxylic acid: kwas karboksylony
carburetion: karburacja
carcinogen: karcynogen
carrier: przenosiciel
catalyst: katalizator
catenate: katenat
cathode: katoda
cathode ray: strumień katodowy
cation: kation
cell: komórka

celtium: celt
celsius scale: skala celsjusza
centi: centi
centimeter: centymetr
centrifugation: odwirowanie
centrifuge: wirowka
cerium: cer
cesium: cez
chain: łańcuch
chain reaction: reakcja łańcuchowa
change: zmiana
chelate: chelat
chemical bond: połączenie chemiczne
chemical equation: równanie chemiczne
chemical equilibrium: równowaga chemiczna
chemical property: własność chemiczna
chemical reaction: reakcja chemiczna
chemisorption: chemisorpcja
chemistry: chemia
chlorate: chloran
chloride: chlorek
chlorine: chlor
chlorine dioxide: dwutlenek chloru
chlorite: chloryn
chloroform: chłoroform
chlorohydrin: chlorowodor
chromatography: chromatografia
chrome green: chrom zielony
chromic acid: kwas chromowy
chromium: chrom
chromium sulfate: siarczan chromy
circuit: obieg
citric acid: kwas cytrynowy
clamp: klamra
classical mechanics: mechanika klasyczna
clay: glina
cobalt: kobalt
coefficients: współczynniki
colligative properties: własności koagulujące
collision: zderzenie
colloid chemistry: chemia koloidalna
colorant: barwnik
colorimetry: kolorymetria
columbium: kolumb
combination: kombinacja
combined gas laws: prawa gazów połączonych
combustion: spalanie
common ion effect: efekt wspólnego jonu
complex: zespolenie
complex ion: jon zespolony
component: składnik
composite: złożony
composition: kompozycja
compound: związek

compressed gas: gaz zkompresowany
concentrated solution: stężony roztwór
concentration: stężenie
conceptual definition: definicja koncepcyjna
condensation: kondensacja
condensation polymer: polimer

kondensacji

condensation reaction: reakcja kondensacji
conduction: przewodzenie
conductivity: przewodnictwo
conductor: przewodnik
configuration: konfiguracja
configurational formula: wzór

konfiguracji

conformation: potwierdzenie
congo red: kongijska czerwień
conjugate pair: para elementów
conservation: zachowanie
conservation of charge: zachowanie ładunku
constant: stała
constant composition law: prawo stałości

połączenia

constituent: konstytuant
container: pojemnik
contaminant: zanieczyszczacz
continuous spectrum: ciągłe spektrum
controlled equipment: wyposażenie kontrolowane
conversion factor: czynnik przemiany
coordinate covalent bond: kowalencyjne

wiązanie współczynników

copolymer: copolymer
copper: miedź
cork: korek
corrosion: korozja
covalence: kowalencja
covalent bond: połączenie kowalencyjne
covalent molecule: cząsteczka kowalencyjna
cover: przykrycie
cracking: pękanie
cresol: krezol
critical mass: masa krytyczna
critical point: punkt krytyczny
critical pressure: ciśnienie krytyczne
critical temperature: temperatura krytyczna
crucible: tygiel
crystal: kryształ
crystallization: krystalizacja
cubic centimeter: centymetr sześciennej
curium: sztuczny element radioaktywny
current: prąd
curve: krzywa
cyanogen: cyjan
cyclic compound: związek cykliczny
cycloalkane: węglowodór cykliczny

cycloalkene: węglowodór cykliczny
cyclohexane: cykloheksan
cyclotron: cyklotron

D

data: dane
decay: rozpad
decomposition: rozkład
decrepitation: zniszczenie
definition: definicja
dehydrating agent: czynnik odwadniający
dehydration: odwadnianie
dehydrogenation: odłuszczenie
deionized water: odjonizowana woda
deliquescence: osuszanie
delivery tube: tuba przekazu
denatured alcohol: alkohol denaturowy
density: gęstość
depression: depresja
derivative: wyciąg
destructive distillation: destylacja rozpadu
detergent: detergent
deuterium: deuter
deuteron: deuteron
developing agent: czynnik rozwijający
dextrorotatory: dekstrorotatory
dialysis: dializa
diamond: diament
diatomic gas: dwuatomowy gaz
diborane: dwyboran
dicarboxylic acid: dwuwęglowodorowy kwas
diethylamine: dwuetylamina
diffusion: dyfuzja
dihydroxy alcohol: dwuwodnikowy alkohol
diluent: rozcieńczalnik
dilute solution: rozcieńczony roztwór
dimethylketone: dwumetylowy keton
dinitrobenzene: dwunitrobenzen
diolefin: dwuolefin
dioxide: dwutlenek
dipole: dwupolarny
direct combination: bezpośrednia kombinacja
direct combustion reaction: bezpośrednia reakcja
spalania
direct current: bezpośredni strumień
displacement: wymiana
disproportionation: dysproporcjonowanie
dissociation: odłączenie
distillate: destylant
distillation: destylacja
dolomite: dolomit
donor: dawca
dope: narkotyk
dot diagram: diagram kropkowy

double bond: wiązanie podwójne
double-pan balance: równowaga naczyń połączonych
double replacement: podwójna zamiana
ductility: ciągliwość
dynamic equilibrium: równowaga dynamiczna
dysprosium: dysproz

E

effective collision: zderzenie efektywne
effervescence: kipienie
efflorescence: kopanie
einsteinium: ajnsztajn
electric current: prąd elektryczny
electrical conductivity: indukcja elektryczna
electrochemical: elektrochemiczny
electrochemical cell: komórka elektrochemiczna
electrochemistry: elektrochemia
electrode: elektroda
electrodeposition: elektrodepozycja
electrolysis: elektroliza
electrolyte: elektrolit
electrolytic conduction: kondukcja elektrolityczna
electrolyze: elektrolizować
electromotive force: siła elektromotoryczna
electromotive series: serie elektromotoryczne
electron: elektron
electron configuration: konfiguracja elektronów
electronegative: elektrycznie ujemny
electronegativity: ujemność elektryczna
electroplating: platerowanie
electropositive: elektrycznie dodatni
electrostatic force: siła elektrostatyczna
electrovalence: układ elektronów na orbicie
electrovalent bonding: połączenie elektronów
element: element
elevation: poziom
empirical formula: wzór doświadczalny
emulsion: emulsja
endothermic reaction: reakcja endotermiczna
endpoint: koniec
energy level: poziom energii
enthalpy: entalpia
enzyme: enzym
epoxy resin: żywica epoksydowa
equation: równanie
equilibrium: równowaga
equilibrium constant: stała równowagi
equipment: wyposażenie
equivalent: równoważny
equivalent masses: masy równoważne
erbium: erb
Erlenmeyer flask: kolba Erlenmeyera
ester: ester
esterification: esteryfikacja

ethanal: etanowy
ethane: etan
ethanolamine: etanolamina
ethene: dwuwiozaniowy
ether: eter
ethyl: etyl
ethyl acetate: acetat etylowy
ethyl alcohol: alkohol etylowy
ethyl ether: etyloeter
ethylamine: etylamina
ethylbenzene: etylobenzen
ethylene bromide: bromek etylenowy
ethylene dichloride: dwuchlorek etylenowy
ethylene glycol: glikol etylenowy
europium: europ
eutectic: eutetyczny
evaporation: odparowanie
excited state: stan podniecenia
exothermic: egzotermiczna
experiment: doświadczenie
explosive: wybuchowy
expression: wyrażenie
extensive properties: własności rozszerzania
external circuit: obieg zewnętrzny
extinguishing agent: czynniki wygaszające
extraction: ekstrakcja

F

factice: factice
family: rodzina
fat: tłuszcz
fatty acid: kwas tłuszczowy
fatty alcohol: alkohol tłuszczowy
feedstock: karmik
fermentation: fermentacja
fermentation tube: tuba fermentacji
fermium: ferm
ferric: żelazowy
ferro alloy: stop żelaza
ferrous: żelazowy
ferrous sulfate: siarczan żelazowy
fiber: włókno
file: wypełnienie
filler: wypełniacz
filtrate: filtrat
filtration: filtracja
fission: rozszczepianie
fission reactor: reaktor rozszczepiania
fixed: ustalone
flame: płomień
flammable material: materiał palny
florence flask: kolba florence
flowdiagram: diagram przepływu
fluoride: fluoran

fluorocarbon: welofluor
fluorspar: fluorokrzemian
flux: przepływ
force: siła
forceps: kleszcze
forensic chemistry: chemia sadownicza
formaldehyde: formaldehyd
formation: formowanie
formic acid: kwas formatyczny
formula: wzór
formula mass: wzór masy
fossil: skamienialość
fractional distillation: czesciowa destylacja
fracium: frans
free energy: wolna energia
free radical: wolny pierwiastek
freezing: zamrażanie
freezing point: punkt zamrażania
freezing point depression: depresyjny punkt
zamrażania
frequency: czestotliwosc
fuel: paliwo
functional group: grupa funkcyjna
fundamental particle: czasteczka podstawowa
funnel: komin
fuse: bezpiecznik
fused salt: stopiona sol
fusible alloy: topliwy stop
fusion: topnienie
fusion reactor: reaktor topnienia

G

gadolinium: gadolin
gallium: gal
gallium arsenide: gal arsenidowy
galvanizing: galwanizacja
gamma rays: promienie gamma
garnet: granat
gas: gaz
gasification: gazyfikacja
gas phase: faza gazowa
glycerol: gliceryna
glycol: glikol
glycols: glykoz
goggles: okulary ochronne
gold: złoto
graduated beaker: zlewka z podzialka
graduated cylinder: cylinder
graduated pipette: pipeta z podzialua
graphite: grafit
gram: gram
gram atomic mass: masa atomowa gramowa
gram equivalent mass: rownowazna masa
gramowa

gram molecular mass: gramowa masa
czasteczkowa
gram molecular volume: gramowa objetosc
orasteczkowa
gravimetric analysis: analiza grawimetryczna
gravity: przyciaganie
grease: tłuszcz
ground state: stan podstawowy
group: grupa
guncotton: wata strzelnicza
gypsum: gips

H

hafnium: hafn
half-life: polzycie
half-reaction: poltrekcja
halogens: halogeny
hardness: twardosc
hard water: twarda woda
heat: ciepło
heat exchange: wymiana ciepła
heat of combustion: ciepło spalania
heat of condensation: ciepło kondensacji
heat of crystallization: ciepło krystalizacji
heat of dilution: ciepło rozpuszczania
heat of formation: ciepło formowania sie
heat of fusion: ciepło topnienia
heat of hydration: ciepło uwadniania
heat of reaction: ciepło reakcji
heat of sublimation: ciepło sublimacji
heat of solution: ciepło roztworu
heat of transition: ciepło przesuniecie
heat of vaporization: ciepło parowania
heat transfer: ciepło przekazywane
heavy hydrogen: ciezki wodór
heavy water: ciezka woda
helium: hel
heterocyclic: heterocykliczny
heterogenous mixture: mieszanina roznorodna
heterogenous reaction: reakcja roznorodna
hertz: hertz wyosko
high polymer: polimer
holmium: holm
homocyclic: jednorodnocykliczny
homogenous mixture: mieszanina jednorodna
homogeneous reaction: reakcja roznorodna
homologous series: serie homologiczne
homopolymer: jednorodny polimer
hot-melt: gorace topnienie
humectant: humektant
hybridization: wiazalnosc czasteczkowa
hydrate: wodny
hydration: uwadnianie
hybride: wiazanie czasteczkowe

hydrocarbon: węglowodor
hydrochloric acid: kwas wodorochlorowy
hydrocyanic acid: kwas wodorocyjanowy
hydrocolloid: wodorokoloid
hydrogen: wodór
hydrogenation: wytracanie tłuszczu
hydrogen bomb: bomba wodorowa
hydrogen bond: wiązanie wodorowe
hydrogen chloride: chlorek wodoru
hydrogen cyanide: cyjanek wodoru
hydrogen fluoride: fluorek wodoru
hydrogen iodine: jodek wodoru
hydrogen peroxide: dwutlenek wodoru
hydrogen sulfide: siarczek wodoru
hydrogenolysis: wodorogenoliza
hydrolysis: hydroliza
hydrolysis constant: stała hydrolizy
hydronium ion: jon wodorowy
hydrophilic: hydrofilny
hydrophobic: wodofobny
hydroxyl group: grupa hydroksylowa
hygroscopic: higroskopijny
hypochlorous acid: kwas podchlorawy
hypothesis: hipoteza

I

ideal gas: gaz doskonały
identity period: okres tożsamości
immiscible: nierozpuszczalna w sobie substancja
impermeable: nieprzepuszczalny
impingement black: ciemna czarna
impregnation: impregnacja
increment: przyrost
impurity: zanieczyszczenie
indanthrene blue: lazurowy białek
indian red: indyjska czerwień
indium: ind
indicator: wskaźnik
industrial alcohol: alkohol przemysłowy
inert: wewnętrzny
inertia: wnetrznosci
industrial diamonds: diamenty przemysłowe
inflammable: niepalny
infrared spectroscopy: spektroskopia
inhibitor: opóźniacz
initiating explosive: pobudzający
initiator: inicjator
inorganic: nieorganiczny
inorganic analysis: analiza nieorganiczna
inorganic chemistry: chemia nieorganiczna
insecticide: środek owadobójczy
instrumental analysis: instrumental analysis
insulin: insulina
insensitive properties: własności intensywności

interionic attraction: przyciąganie
interface: granica
intermediate: pośredni
intermetallic compound: związek wewnątrzmetaliczny
internal circuit: obieg wewnętrzny
interstitial: przerywający
iodine: jodyna
ion: jon
ion-exchange reaction: reakcja wymiany jonów
ion-product constant of water: jonowo-składnikowa stała wody
ionic conduction: przewodzenie jonowe
ionic bonding: połączenie jonowe
ionization: jonizacja
ionization constant: stała jonizacji
ionization of energy: jonizacja energii
ionization potential: jonizacja potencjalna
ionogen: jonogen
iridium: iryd
iron: żelazo
iron blue: niebieskie żelazo
iron oxide: tlenek żelaza
irreversible: nieodwracalny
isolation: izolacja
isomer: izomer
isomerization: izomeryzacja
isopropyl alcohol: alkohol izopropylowy
isotactic: izostateczny
isotonic: izotoniczny
isotope: izotop
isotropic: izotropowy
IUPAC system: system IUPAC
ivory black: czarna kość słoniowa

J

joule: dżul

K

kelvin scale: skala Kelwina
kerosene: olej
ketone: keton
kilogram: kilogram
kinetic energy: energia kinetyczna
kinetic theory: teoria kinetyczna
kinetics: kinetyka
krypton: krypton

L

laboratory burner: palnik laboratoryjny
lactic acid: kwas laktozowy
lactone: laktoza
lake: jezioro

lanthanide series: serie lantanu
latent heat: ciepło opóźnienia
latent solvent: opóźnione rozpuszczenie
lattice: kratownica
Law of Conservation of Mass: Prawo Zachowania

Masy

lawrencium: lorens
lead: ołów
lead chromate: chromek ołowiu
level: poziom
light metal: metal lekki
lime: tlenek wapnia
limestone: węgiel wapnia
lipid: odtłuszczacz
liquefaction: skraplanie
liquid crystal: ciekły kryształ
liquor: likier
liter: litr
litharge: tlenek ołowiu
lithium: lit
litmus paper: papierek lakmusowy
lutetium: lutet
lye: soda zraça
lyophilic: sodowy

M

macroanalysis: makroanaliza
macromolecule: makrocząsteczka
magma: magma
magnalium: magnal
magnesia: magnezia
magnesite: magnezyt
magnesium: magnez
magneson: magnezon
magnet: magnes
magnetochemistry: magnesochemia
manometer: manometr
maltose: maltoza
manganese: mangan
manganese dioxide: dwutlenek manganu
manganic oxide: tlenek manganu
mannitol: manitol
mass: masa
mass action: działanie masy
mass conservation: zachowanie masy
mass number: liczba masy
matter: materia
mechanics: mechanika
mechanism: urządzenie
medicine dropper: kroplomierz lekarski
melting: topnienie
melting point: punkt topnienia
mendelevium: mendelejew
mercury: rtęć

mesh: oczko
metallic bond: wiązanie metaliczne
metallic conduction: przewodność metaliczna
metalloid: metaloid
metallurgy: metalurgia
methanal: metanowy
methane: metan
methanol: metanol
methy: metylo
methyl alcohol: alkohol metylowy
methylamine: metyloamina
microanalysis: mikroanaliza
milli: mili
milliliter: mililitr
mineral: mineral
mineral acid: kwas mineralny
mineral water: woda mineralna
mixture: mieszania
miscible: rozpuszczalne w sobie substancje
moderator: moderator
molar boiling point constant: stały molowy punkt gotowania
molar freezing point constant: stały molowy punkt zamarzania

molality: molalność
molar solution: roztwór molowy
molar volume: wielkość molowa
molarity: molalność
molecular: cząsteczkowy
molecular formula: wzór cząsteczkowy
molecular mass: masa cząsteczkowa
molecular sieve: masa siwa
mole: mol
molecule: cząsteczka
molybdenum: molibden
monomer: monomer
monomolecular: monomolekularny

N

naphtha: nafta
naphthalene: naftalina
natural gasoline: paliwo naturalne
neodymium: neodym
neon: neon
neptunium: neptun
Nernst distribution law: Prawo Podziału Nernsta
Nernst equation: równanie Nernsta
net potential: potencjał netto
neutral red: obojętna czerwień
neutral solution: roztwór neutralny
neutralization: zobojętnianie
neutralization equivalent: równowaga neutralizacji

neutron: neutron
niacin: niacyn
nickel: nikiel
niobium: niob
nitrate: azotowy
nitration: azotowanie
nitric acid: kwas azotawy
nitric anhydride: bezwodnik azotawy
nitric oxide:
nitride: azotek
nitriding: azotujacy
nitrile: nitro
nitrogen: nitrogenowy
nitrogen family: rodzina azotowa
nitroglycerin: nitrogliceryna
nitrous acid: kwas azotowy
nobelium: nobel
noble gas: gaz szlachetny
nomenclature: nomenklatura
nonelectrolyte: nieelektrolit
nonmetal: niemetal
nonpolar molecule: niespolaryzowana czasteczka
normal boiling point: zwykly punkt wrzenia
normal salt: sol zwykla
normal solution: zwykly roztwor
normality: zwyklosc
nuclear energy: energia nuklearna
nuclear fission: rozszczepienie nuklearne
nuclear fuel: paliwo nuklearne
nuclear fusion:
nuclear reaction: reakcja nuklearna
nuclear reactor: reaktor nuklearna
nucleon: nukleon
nucleus: nukleonowy
number: liczba
nylon: nylon

O

observed value: wartosc zaobserwowana
octet: oktety
oil: olej
olefine: olefiny
one-hole stopper:
open-chain: linaiczy otowarty
operational definition: definicja operacyjna
optical: optyczny
optical rotation: obrot optyczny
orbit: orbita
orbital: orbitalny
orbital pair: para orbitalna
order: kolejnosc
order of reaction: kolejnosc
ore: mineral
organic: organiczny

organic chemistry: chemia organiczna
organic compound: zwazek organiczny
organometallic: organiczno-metaliczny
osmium: osm
osmosis: osmoza
oxalic acid: kwas oksaliczny
oxidation: utlenianie
oxidation number: liczba utleniania
oxidation potential: potencjalnosc utleniania
oxidation state: stan utleniania
oxide: tlenek
oxidizing agent: czynnik utleniania
oxygen: tlen
oxygen acid: kwas tlenowy
ozone: ozon

P

packing: zbijanie
palladium: paladyn
pair: para
paraffin series: serie parafinowe
partial pressure: czesciowe cisnienie
particle: czastka
particle accelerator: akcelerator czastkowy
partition coefficient: wspolczynnik
parts per million: czesci milionowe
Pascal: Pascal
passivity: pasywnosc
peacock blue: intensywny niebieski
pentane: pentan
peptide: peptyd
peptization: peptyzacja
percentage by mass: procent w stosunku
percentage composition: sklad procentowy
percent error: blad procentowy
perchlorate: czterotlenek chloru
perfect: idealny
perfume: perfumy
period: okres
periodic: okresowy
periodic law: prawo okresowe
periodic table: tablica okresowa
peroxide: dwutlenek
petridish: bakteriotworczy
petroleum: ropa naftowa
phase: faza
phase equilibrium: rownowaga fazowa
pH meter: pH metr
phenol: fenol
phenolic: fenolowy
phenolphthalein: fenoloftaleina
phenolphthalide: fenoloftalid
phenyl: fenyl

phosphorus: fosforowy
photochemical oxidant: fotochemiczny utleniacz
photochemistry: fotochemia
photoelectric calorimeter: fotoelektryczny calorimeter
photon: foton
physical change: zmiana fizyczna
physical equilibrium: fizyczna rownowaga
physical property: wlasnosc fizyczna
physical chemistry:
physiosorption: fizjisorpcja
pigment: pigment
pile: stos
pipe: rura
pipe still: rura destylacyjna
pipet (te): pipeta
plastic: plastyczny
plasticizer: uplastyczniaz
plate theory: teoria plyty
platinum: platyna
plutonium: pluton
point: punkt
pOH: pOH
poison: trucizna
polar bond: wiazanie spolaryzowane
polar molecule: czasteczka spolary zowane
polarization potential: potencjalnosc plaryzacji
polarographic: polarograficzny
polarographic analysis: analiza polarograficzne
polarographic apparatus: aparat polarograficzny
palarographic wave: fald polarograficzna
polonium: polon
poly: mele
polybasic acid: kwas melozasadowy
poliblend: melosktadnikowiec
polycarbonate: poliweglan
polychloroprene: polichloropren
polycondensation: polikondensacja
polycyclic: policykliczny
polyelectrolyte: polielektrolit
polyester: poliester
polyethylene: polietylen
polyethylene glycols: glikole polietylenowe
polyglycol: poliglikol
polyhydric alcohol: alkohol poliwodorowy
polyisoprene: poliizopren
polymer: polimer
polymerization: polimeryzacja
polypropylene: polipropylen
polystyrene: polistyren
polytetrafluoro ethylene: etylen politetrafluorowy
polyvinyl acetate: acetat poliwinylowy
polyvinyl alcohol: alkohol poliwinylowy
polyvinyl chloride: chlorek poliwinylu

polyvinyl ether: eter poliwinylowy
porcelain: porcelana
poromeric: porometryczny
positron: positron
potash: weglan potasu
potassium: potas
potassium nitrate: azotek potasu
potassium permanganate: permanganat potasu
potential energy: energia potencjalna
potentiometric titration: potencjometryczna tyracja
powder metallurgy: metalurgia prochowa
praseodymium: prazeodyn
precipitant: opad
precipitate: opadac
precipitation: opady
precipitation titration: stezone opady
prepolymer: prepolimer
preservative: zakonserwawany
prill: czastka
primary alcohol: alkohol pierwotny
producer gas: gazotworka
product: produkt
promethium: promet
promoter: promotor
proof: dowod
property: wlasnosc
propionic acid: kwas propionowy
propyl: propyl
propylene: propyl
protactinium: protaktyn
protolysis reaction: reakcja protolizy
proton acceptor: przyjmujacy proton
proton donor: oddajacy proton
Prussian blue: Pruski blekit
purity: czystosc
pyrites: piryty
pyrolysis: piroliza
pyrrole: pyrol
pyruvic acid: kwas pyruwiczny

Q

qualitative analysis: analiza jakosciowa
quality control: kontrola jakosci
quanta: ilosc
quantitative analysis: analiza ilosciowa
quartz: kwarc
quinine: trychnina
quinone: trychnion

R

radiation: promieniowanie
radical: pierwiastek

solid solution: roztwor stały
solidus: staly
soliquoid: soliquoidalny
solubility: rozpuszczalność
solubility curve: krzywa rozpuszczalności
solubility product constant: stała wyniku rozpuszczalności
solubility product expression: wyrażenie wyniku rozpuszczalności
solute: rozpuszczone cząstki
solution: roztwór
solution equilibrium: równowaga roztworu
solvent: rozpuszczalnik
sour: kwasny
specific heat: ciepło specyficzne
specific gravity: przyciąganie specyficzne
spectral lines: linie spektralne
spectrometer: spektrometr
spectroscopy: spektroskopia
spontaneous chemical change: samoczynna zmiana chemiczna
spontaneous ignition: samoczynny zapłon
stability: stabilność
stability constant: stała stabilności
stabilization: stabilizacja
stabilizer: stabilizator
stable compound: związek trwały
stain: plama
standard calomel electrode: standardowa elektroda tlenku rtęci
standard condition: warunki standardowe
standard electrode potential: standardowa potencjałowość elektrody
standard heat of formation: standardowe ciepło tworzenia
standard oxidation-reduction potential: standardowa potencjałowość utleniania redukcji
standard pressure: ciśnienie standardowe
standard solution: rozwiązanie standardowe
starch: glukoza
state: stan
steam distillation: destylacja parowa
stearic acid: kwas stearynowy
steel: stal
stereochemistry: stereochemia
stereoisomer: stereoizomer
stoichiometry: stoichiometria
stopper: zatrzymywacz
STP: STP
straight-chain compound: związek prosto lancuchowy
strip: pasek
strong acid: mocny kwas
strong base: mocna zasada
strong electrolyte: mocny elektrolit
strontium: stront
structural formula: wzór strukturalny
subatomic particle: cząstka podatomowa
sublevel: podpoziom
sublimate: sublimator
sublimation: sublimacja
sublime: sublimować
subscript: podskrypt
subshell: podskorupa
substance: substancja
substituent: składnik
substitution reaction: reakcja podstawiania
substrate: substrat
sucrose: sacharoza
sulfur: siarka
sulfuric acid: kwas siarkowy
supercooled: super przestudzony
superoxides: super nadtlenki
supersaturated solution: przesycony roztwór
supersaturation: nadsaturacja
surface: powierzchnia
surface activity: aktywność powierzchniowa
surface-active agent: czynnik powierzchniowy
surface area: pole powierzchni
surface chemistry: chemia powierzchniowa
surface orientation: orientacja powierzchniowa
surface reaction: reakcja powierzchniowa
surface tension: napięcie powierzchniowe
suspension: zowiesina
symbol: symbol
synchrotron: synchrotron
syndet: łącznik
synthesis: synteza
synthesis gas: gaz syntezowy
synthetic resin: żywica syntetyczna

tetrachloride: tetrachlorek
tetrafluoroethylene: tetrafluoroetylen
tetramer: tetramer
thallium: tal
theoretical plate:
theory: teoria
thermal diffusion: rozprazenie termiczne
thermal polymeration: polimeryzacja
thermite: termit
thermobarance: balans termiczny
thermochemistry: termochemia
thermocouple: para termiczna
thermoform: termoform
thermonuclear device: narzedzie termonuklearne
thermonuclear reaction: reakcja termonuklearna
thermoplastic: termoplastyczny
thermosetting: miejsce
termiczne
thiamine: tiamina
thiol: tiol
thistle tube: tuba tistolowa
thorium: tor
thulium: tul
tin: blacha
tincture: zabarwienie
titanium: tytan
titrant: stezacz
titration: stezanie
toluene: toluen
toner: tonizator
tongs: szczypce
torn: kolec
trace element: pozostalosc
tracer: konturowacz
transfer pipette: pipeta przekazujaca
transference number: liczba przekazywania
transition element: element przesunioia
transition series: serie przesuniec
transmutation: tranmutacja
transuranic element: element tranmutacji
triad: triada
trichloroethylene: trojchloroetylen
triclesyl phosphate: trojkrezylofosforan
tricyclic: trojcykliczny
triethanolamine: trojetylonomanowy
triethylaluminum: trojtalomanowy
triglyceride: trojgliceran
trihydroxy alcohol: trojdoksyowy alkohol
trioxide: trojtlenek
triple beam balance: rownowaga troj wymiarowa
triple bond: potrójne wiazanie
triple point: punkt potrójny
tritium: tryt
true solution: roztwor wlasciwy

tubing: tubowanie
tungsten: tungsten
tungsten carbide: weglik tungstenu
two-hole stopper: dwu otworowy
zatrzymywacz

U

ultimate analysis: analiza koncowa
ultraviolet radiation: promieniowanie
uncertainty principle: zasada niepewnosci
uniform dispersion: jednakowe rezbicie
unit: jednostka
unsaturated compound: zwiozek nienasycony
unsaturation: nienasylenie
unstable compound: swiozek nietrwaty
uranium: uran

V

vacancy: wakant
vacuum condensing point: punkt prozniowej
condensacji
vacuum cristalization: krystalizacja prozniowa
vacuum crystallizer: krystalizator prozniowy
vacuum distillation: destylacja prozniowa
valence: walencja
valence electrons: elektrony walencyjne
vanadium: wanad
Van der Waals force: sila Van der Wablisa
Van't Hoff equation: rownanie Van't Hoffa
Vant't Hoff isochore: izochora Van't Hoffa
Van't Hoff isotherm: izoterma Van't Hoffa
vapor: parowanie
vapor pressure: cisnienie parowania
vapor pressure depression: depresja cisnienia
parowania
vehicle: wehikot
velocity: predkosc wektorowe
velocity of light: predkosc swiatla
vicinal: soriedni
vinegar: ocet
vinyl: winyl
vinyl chlorid: chlor wynilu
viscosity: kleistosc
viscous liquid: plyn kleisty
vitreous: gladki
volatile: latwo parujocy
volatitily: wolatyjacy
volatilize: odparowywanie
volt: wolt
voltaic cell: komorka woltowa
volume: objetosc
volume bottle: butla objetosciowa
volumetric analysis: analiza objetosciowa
volumetric flask: kolba objetosciowometryczna
volumetric pipet: pipeta objetosciowometryczna

vulcanization: wulkanizacja

W

water: woda

water gas: gaz wodny

water glass: szkło wodne

water of crystallization: woda krystalizacji

water of hydration: woda hydratacji

water softening: zmięczanie wody

water pollution: zanieczyszczenie wody

water vapor: para wodna

wave: fala

wave length: długość fali

wave velocity: prędkość fali

waxes: woski

weak acid: słaby kwas

weak base: słaba zasada

weak electrolyte: słaby elektrolit

weighing bottle: butla do ważenia

weight: waga

wire gauze: izolacja drutu

wood alcohol: alkohol drzewny

X

xenon: ksenon

X-rays: promienie X

xylene: ksylen

Y

yeast: drożdże

ytterbium: iterb

Z

zeolite: zeolit

zero group: grupa zerowa

zinc: cynk

zirconium: cyrkon

zone refining: strefa rafinacji